

DIRECTOR-PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dărăbanților 17

Organ săptămânal al Tinerimei Dobrogene

ABONAMENTE:

Pe un an 8 Lei
Pentru preoți și învățători 6 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

România Constituțională!

Țara românească are o constituție dintre cele mai liberale; ea atare este un Stat perfect de constituțional.

Avem rege constituțional, partide constituționale și legi turnate în spiritul acestui așa zis pact fundamental.

Noi cetățenii, cari trăim în țara această, ducem prin consecință o viață eminentemente constituțională.

Dacă am trunchia pentru moment, provincia transdanubiană — care nu se bucură încă de toate prerogativele constituționale — de restul țării și ne-am închipui-o pe aceasta din urmă în forma unei uriașe piramide, am avea de observat:

La bază, patru milioane de indivizi, care pe cât nu pricepeau rostul noii vieți politice, atunci când strigau, din toată puterea plămînilor «trăiască constituția», pe atât nu văd și nu simt astăzi roadele ei.

Cu toată «România liberă și constituțională», țăranul de dincolo plătește și urzicile culese în pădure.¹⁾

Nu e vara, vara lui și-l străin în țara lui și tace, fiindcă „el știe, că la împărțirea locurilor poate să fie lăsat muritor de foame, știe că logofătul a pus ochii pe fata sa și nevasta lui, știe că la măsurat va fi cel din urmă, știe că locurile nu ajung pentru toți, știe că va fi bătut în măr dacă o îndrăzni să zică, că li se pare că vin atîția stinjeni la pogon, știe că dîtr'o sută de oameni nimeni nu va îndrăzni să-l scape, știe toate acestea și multe altele care nu se pot spune.²⁾

Înaintînd spre vârful piramidei, deasupra acestor «robi constituționali», din cari 82 la sută sunt fără știință de carte, deasupra acestei așa zise «zestre guvernamentală», vine cetățeanul care se naște bursier, trăește funcționar și moare pensionar.

Bugetul național tratează această clasă de «plagă socială».

Nu înconștienți ca analfabeții țărani, ceștia-l-alți, cu deplină conștiință, la intervale trebuie să strige: Sus ai noștri!

Deasupra acestor «robi ai slujbei» — ai pîinii de toate zilele — și al căror număr se urcă la cîteva zeci de mii, vine clasa privilegiată, în număr foarte restrîns.

Aci locul și-l asigură nașterea, banul și foarte rar aptitudinile și norocul.

România constituțională trăește prin cele două clase inferioare, pentru acești privilegiați constituționali.

Iar în vârful piramidei, stă constituționalul suveran, cu constituțiunea în mîna, însă închisă; o știe pe din afară! —

Piramida această are o mișcare în jurul său.

Pentru cel de jos, fiindcă sunt prea departe de soarele din vîrf, care regulează anotimpurile, e o iarnă veclnică. Pentru clasa imediat superioară, după ultimul calendar, urmează să fie patru ani iarnă și patru vară. În sfîrșit, pentru cel de sus e o veclnică vară; chiar atunci cînd geruește, au lemne cu stinjenii.

În această mișcare a piramidei, foarte rare-ori un element dintr'o clasă răusește să treacă într'alta superioară.

Uzînd de aceeași comparație, în numărul viitor, vom înfățișa Dobrogea.

Const. N. Sarry

CELEBRUL Ermete Novelli

Artistului îi sunt absolut necesare un fizic cu totul special și mai ales o mare mobilitate a mușchilor feței. Dar ceea ce îi trebuie neapărat, e darul și facultatea de a observa. Înarmat cu aceste două forțe într'un grad superlativ, Novelli coboară în profunzimile operei dramatice; o citește, o recită, plîngă ce din litera moartă a manuscrisului său din textul imprimat răsar umbre, cari, puțin câte puțin, iau formă omenească, se conturează din ce în ce mai precis, capătă mișcări din ce în ce mai complexe, pînă ce ele încep nu numai să se miște, să trăiască,

ci să vorbească și vorbească cu o voce deosebită, privesc cu ochi deosebiți, plîng într'un mod deosebit, risul lor încă așa ceva deosebit, pînă ce, în sfîrșit, într'un cuvînt, însuși sufletul acestor realități omenești, urmărit, prins, cristalizat în viziunea unui creier fictiv și totuși real, se dă prizonier, în creierul artistului, în domeniul unde el se poate face la largul lui stăpîn pe dinăun, fără teama de a fi jenet prin coexistența unui alt suflet, pe tot timpul cît trebuie să trăiască acolo.

Acesta e artistul, căruia scările din occident l-au consacrat titlu de celebritate universală și fala neamului său și care Dumnezeu seara va cobori să joace și în orașul nostru.

Frumosă cinaste!

Constanța, Medgidia și Murfatlar

O chestiune de o vitală importanță economică.

Înainte de a intra în amănunte, trebuie să spunem și cîteva cuvinte introductive asupra Murfatlarului.

Această localitate, care pînă acum nu era cunoscută de cît ca stațiune de drum de fer, e un sat, altă dată cu numele de Kiuciuc-Murfat, Mical Murfat, și care nu are altă importanță, de cît aceea de a fi așezat cu cîș-

va kilometri mai aproape de satele Dobrogei vestice.

Prin încheierea de a se deschide un tîrg de cereale în această localitate, s'a dat naștere unei chestiuni de o însemnătate capitală pentru comerțianții din Constanța. În profitul numai al doi negustori din acel sat cari au acaparat tot ce e mișcare comercială în localitate, împovorați cu dări minime — Murfatlarul fiind o comună rurală se vede amonințată în existența ei toată clasa negustorească din Constanța, miș de suflete cari împreună cu proprietarii de imobile, prejudiciați de asemenea direct în interesele lor, au a suporta toate sarcinile impuse de aceia, cari voesc să facă din fosta Kiustendje o a doua Odesa. Armele de luptă sunt absolut inegale și e fatal, ca negustorii din Constanța să cedeze.

Nu vor trece șase luni și vom avea — o afirmăm cu autoritatea ce ne-o dă o perfectă cunoștință de cauză — jumătate din imobilele de pe strada Mangaliel, o a doua stradă exclusiv comercială, părăsite: majoritatea negustorilor vor preda registrele și cheile creditorilor lor și restul, capitaliștii, se vor strămuta la Murfatlar.

Nu se exagerază nimic. Dacă din aproape două mii de țărani ce veniau odinioară zilnic cu produsele lor la Constanța, unde, după ce desfăceau, își făceau tîrguile, astăzi nu viu de

pot părăsi afacerile în toată lucrul, perd singura ocaziune de a da ochi cu debitorii lor. Țăranii, pe de altă parte, caută să profite de acest inconvenient.

Toate acestea nu pot duce de cît la o ruină sigură a comerțiantului și proprietarului său respectiv și răul e prea groaznic ca să nu alarmeze opinia publică din numitele două orașe, și să nu caute a obține satisfacțiune pe călea ce le va eși înainte.

În numărul viitor vom face un istoric al chestiunii acesteia, bazat pe acte oficiale.

Consiliul Comunei Constanta

Studiu psicho-patologic

Pentru a explica netăgăduita criză morală, care bîntuie consiliul ce define și conduce destinele urbei noastre și căreia se datorează direct și destrăbălarea materială — în cel mai îngrijitor sens al cuvîntului — ce domnește în ospiciul nostru comunal, trebuie să facem o analiză psihologică a stărei sufletești a fiecărui dintre persoanele ce tronează acolo.

Cu acesta începe seria de articole anunșate și a căror obiectivitate nu o va întrece de cît seriozitatea chestiunii și lăria de argumentație a fondului.

Vom începe cu d. Ion Bănescu. A tout seigneur, tout honneur.

Fără a susține că suferă de epilepsie — cum au făcut-o în mod public, în scris, oameni cari îl cunosc intim și din tinerețe — totuși nu ne sfîim a afirma, că întreg sistemul său nervos nu e într'o stare mai puțin de compătimit.

Surmenat fiziceste și intelectualitate — cin abgelehter — științierile de energie ce cite o dată se fac vizibile la dînsul, nu trebuie să facă altă impresiune de cît a zăcăcolirilor și săriturilor cocoșului, trecut prin cușitul bucătăresc.

Demnitatea ce azi ocupă e «moscul» — său, mai modern, baloanele de oxigen — care întrefin viața acestui suflet istovit de urgiile și păcatele tinereții — vezi Lumoa Nouă de pe vremuri și pe care o vom reproduce — și deznodămîntul fatal va urma neîndoios căderii sale din... birja serviciului nostru municipal.

Dea Dumnezeu să fim înșelați în prevederile noastre. Așa cum e, e tală de copii și nu i-am putea nici o dată dori una ca aceasta.

Urînd seria celor morți — în figura — trebuie să ne oprim la d-nii Gr. Grigoriu și O. Popp demisionași din Consiliu.

D. Grigoriu e omul convingerilor. Atunci cînd și-a format o opinie despre un lucru, e neștrămutat.

Pe de altă parte, sănătatea d-sale, după cum afirmă în demisiunea ce a înaintat Ministerului, nu-i permitea să-și spargă pieptul de geaba și cum, în ciocnirea intereselor dintre reprezentanții diferitelor elemente din orașul nostru, șineasă obțină tot-deauna satisfacțiune pentru acei de aceeași origină cu d-sa — cum era și foarte natural — nu putea cădea tot-deauna de acord și de aci nemulțumirile și ruptura.

¹⁾ Vezi Chestiunea țărănească de Vasil- M. E. gâlăle-azu. anexe pag. 10.
²⁾ Același op. pag. 36.

D. Popp, — o fire stranie, pe care nici dinul, poate, n'a putut-o vr'o dată pătrunde — misanthrop și hipochondric n'a intrat în consiliu de cît cu o sintă: să stringă bani cu cari să-și poată termina școala. Cum pentru aceasta, însăreindrile și demnitățile onorifice, nu contribuiau la nimic, făcuse la început chestie personală în jurul oficiului de stare civilă. D. Căpitan Veltz, deși mai bătrîn însă mai tare, ocupînd acest loc, d. Primar a trebuit să satisfacă alt-fel pe acest vrăbîie pui, dându-i în sicure și cîte o însăreinare plătită.

Ast-fel, făcîndu-și amna, d. Poppu plectat în Paris, iar demisia d-sale e finită în sertarul Primarului. Aceasta bine înțeles de toama unei unanimități la o eventuală alegere parțiată. De cît, de ce sic-frică, nu scapă.

Trecînd la cei ei, trebuie să începem cu d. N. Simionescu.

Fost magistrat, păstrează încă din sobrietatea carierii ce i-a fost dragă, și la care fine să se revîntoarecă așa că ori-ce alte demnități le consideră cu trecătoare.

Prudent și sagace, știind că combinațiunea în care a intrat — mai de silă, mai de milă — nu are zile, nu-și neglijează profesiunea de avocatură, care o consideră cu ocupațiune principală, iar pe cea de prim ajutor de primar ca un accesoriu.

Sentimentul responsabilității — mai ales cum în formațiunea în care a intrat, afară de d-sa, intelectualitatea e reprezentată printr'un om care a dat în anii copilor — îl face să se oprească de a nu da cu piciorul în baracă.

D. Tase Dabo, un egoist într'un senz special al cuvîntului. Pentru d-sa în lume nu există de cît Macedonia, iar în orașul, ale cărui interes reprezintă, numai taraba d-sale. În fața unei compensații — depinde de natura lucrului — renunță la ori-ce principii și la ori-ce opoziție chiar atunci cînd promitea formal sprijin d-lui Grigoriu.

Imprejurările fac, ca astăzi d-nul Dabo să fie sabia lui Damocles de asupra capului prea distrat al părintelului orașului.

D. Colonel d-r Zissu tipul bonhomme-ului, un fel de Papa Lebonnard, cum spuneam acum cîtu-ră vreme în Epoca.

Acum face în consiliu, cum s'ar zice în modern stil gazetăresc, politică de pallone.

Anunță interpelări, dar — după invitația Primarului — renunță de a fi menționate în procesul-verbal.

D. Căpitan Veltz, un pensionar al Statului, care se respectă și fine să nu turbure liniștea bătrînelor d-sale asigurare. Epuizat fizicește de pe urma carierii militare, nu i-a mai rămas energie ca s'o consuece și noul scrieriu.

La oficiul stării civile unde l-a impus autoritatea prietenului d-sale, d. C. Pariano, contrasemnează actele și leagă căsători: De dezlegat nu-î dă voie... legea.

De comuna noastră nu-l leagă nici un interes și nici un sentiment, ci numai diferența de șapte-spre-zece lei dintre pensia și remunerarea actuală.

D. T. Hagî Gheorghiu, nu se bagă nicăieri, fiind-că nu pricepe. Nu face politică. E un devotat al Primarului, care numai de ast-fel de oameni poate fi priceput. Similis similem gaudent!

D. Ali Riza Kirmizade, un musulman care nu-și dezminde originea. S'anfizează de toată bucătăria comunală, în care l'a trimis căderea candidaturii sale, oficiale de formă, la alegerea județene de la Mangalia și victoria candidatului oficial de fapt — socialistul de la Ghelengie.

Dacă din punct de vedere sufletesc, această promiscuitate nu putea de cît să fie lipsită de cea mai slabă putere de coeziune, dar nici măcar o unitate de vederi politice nu există între aceste elemente atît de pestrițe și eterogene. În jurul unui om pe care niște legături alt-fel de cît politice îl fac să se fină de pulpana d-lui Tache Ionescu, rezî grupăși trei oameni incolori, inodori și insipizi și alți doi din ultima comisiune interimară — creațiunea a unui încarnat prefect liberal.

O coalucare serioasă între atîte capete, caractere și tendinși diametral opuse, strîns în un loc, cu gardistul, într'o noapte, de către foatul Prefect, e, pe lângă mintea omului, absolut irealizabilă.

Accasta explică destrăbălarea dela l'rimărie și pe care, în mai multe numere viitoare, o vom analiza în toate amănunțele ei, începînd cu onerosul contract în chestiunea apei.

S.

Hazul Săptăminei

Echilibrul european fiind serios amenințat în urma discursului belicos al împăratului Wilhelm, iar Tarul — lo-gat de mîini și picioare prin răscoale interne avînd nevoie de desă-vîrșită liniște în afară, s'a făcut apel la excelența maistru și respectosul nostru prieten, Sinion Petrescu.

Dacă a răușit să stabilească echilibrul la Mangalia — a zis Tarul către Witte — ce mai rămîne din Europa!

DUELUL LITERAR ROMAN-ADAM

O întrunire în chestia drepturilor politice — un scurt preludiu al viitoarelor noastre vieși... constituționale — a fost suficientă, ca să facă din doi oameni, cari nu puteau de cît să se iubească, doi vrăjmași ireductibili!

Două inimă alese, două suflete de elită, doi cîntăreți duios, doi trași în simțire și cugetare, cu altă chemare de cît aceea de a da spectacole acestai public setos de scene scandaloase, iată-l față în față cu mîncăile sumese ca doi măcelari în abator — bator, e termenul cel mai potrivit pentru menajeria de animale ce s'au defilat în discursurile și scrierile lor — iată-l, zic, astăzi rivali de., principii politice!

La obiectiunea ce făceam acum cît va timp d-lui Ion Adam, că marele public nu gustă stilul d-sale lapidar, care nu poate fi priceput de cît de o mînă de cititori, d-sa îmi întîmpină:

Nu voi să cobor eu la nivelul lumii; vreau să ridic lumea la mine!

Sublim ideal — a trebuit să facă însă numai două luni de gazetărie, ca să intre pînă'n gît în noroiul... politio!

E o lege naturală: Toți spre centru gravitează!

Incidental a fost provocat ast-fel:

La întrunirea publică ținută acum 15 zile, în discursul d-sale, d. Ion Roman a făcut o... delicată aluziune la d. Adam vorbind de niște giște moldovenești.

D. Adam, expansiv și susceptibil, des-obide o șarjă la adresa celui d'întîiu, în niște termeni, o-ri cît timp mi-o ține Dumnezeu mîinile întregi, nu voi lăsa să se strecoare în gazeta mea.

D că d. Roman va voi să dea dovezi de mai mult maturitate... politică, putem socoti acest dureros incident ca și închis și pe care nu e altul, care să-l regrete mai mult de cît subsemnatul.

Puțin-mulți, cîți ne îndotnicim cu scrisul în acest oraș, eram adunați într'o zi laolaltă.

Vorbea însinguratul eroi al duelului de mai sus — d. I. Adam — și pleda cu toată căldur pentru o cît mai mare cordialitate între noi, scriitorii, — noi cari zilnic, aproape gratuit, frămîntăm hrana intelectuală pentru marele public, acest ingrat savar tor — pleda, zic, pentru o indisolubilă prietenie între noi, proletarii condeiului, ca să putem rezista ast-fel la disprețul și atacurile acolora, quorum deus venter est.

Și d. Adam încheia ast-fel. Citez aproape cuvînt cu cuvînt.

Azi Vulcan, de nevoie, ridică osanale-ful X și n'ar ezita să mă atace, dacă sași îndrăzni să-l arăt că alt-te stă ad-e-vărul. Măine ești la același lucru. Cu stimpul, întrecîndu-ne în laude, ca să cîștigăm grațiile lui X, iată-ne pe

noi într'o zi la căușă, pe cînd acesta, emulgis în-se pe burtă, își zice: D că și Adam și Vulcan îmi spun prin gusețe, că eu sunt om mare, trebuie să se-cova de capu-meu! Și ast-fel noi ne facem trepte, pentru că X să se ocotoze.

Dacă memoria simpaticului domn Adam, va trebui să confirme adevărul es-tațiunii ce am tăcut mai sus, în schimb însă ultimile rapte i-să dezmințit într'un mod dureros principiile.

Ca ziarist de meserie nu pot încheia, fără să fac o constatare de ordin profesional.

În injuriile ce zilnic vedeam aruncîndu-se reciproc prin ziare, plă acum gă-seam întrebuintăzîndu-se termenii mai mult de domniul codului penal.

D. Adam introduce un nou gen de trivialități în polemica ziaristică și din acest punct de vedere are meritul invențiunii.

E o simplă constatare în felul ei.

Un Cocoi!

Pentru D-nii Secretari

Conferințele administrative, atît de necesare și instructive, ne-mai ținîndu-se, găsim foarte nimerită înființarea unei rubrici, în care vom da la sic-care două săptămîni cîte o temă, cu un subiect ce interesează tot ce e slujbuș administrativ. Răspunsurile ce vom primi le vom publica și vom da loc chiar la discuțiune contradictorii.

Importanța netăgăduită a acestei rubrici, mai ales pentru secretarii ru-rali, credem, că nu scapă vederii ni-mănuț. E un puternic stimulent de muncă și un mijloc practic de instruire și educațiune profesională.

Răspunsurile le cerem însoțite de comentariul.

De asemenea, cum mulți dintre d-nii primari și secretari în exercițiul sluj-bei de toate zilele, se lovesc dese ori de probleme de felul acesta, sunt rugați să bine-voiască a ni le comunica.

Tema:

Românii veniți de dincolo din țară în provincia noastră au nevoie de creșere de stabilire?

Direcțiunea

POLITICE

D. George Cimbru a demisionat din postul de subprefect al plășii Medgidia; demisiunea i-a fost primită și în locul d-sale se zice că va fi recomandat d. M. Bucuresanu ajutor de subprefect la numita plasă.

Demisia d-lui Cimbru, care s'a despărțit într'un mod foarte cordial de d. prefect e foarte viu comentată și nu i se gă-sește explicațiunea.

Ne permitem a pune d-lui consilier comunal, col. dr. Ahile Zissu, următoarea întrebare:

E adevărat că d-sa, scandalizat de a-utorizațiunea de reparație ce s'a dat localului de băutori spirtoase din fața noelii hale, rosta cîrcinma Mavromati, cu o falcă'n cer și alta la pămînt a cerut explicațiunii Serviciului tehnic al comunei?

Și, dacă e adevărat pentru ce în urm-a făcut molcum?

Așteptăm răspunsul d-sale, după care vom veni cu comentariul. Chiar tăcerea o vom considera drept răspuns.

Legea pensiunilor obligă pe aceia, că-roră bugetul obțesc le asigură infirmitatea și bătrînețea, ca cel puțin nouă luni să le petreacă în țară, pentru ca ast-fel banul țării să nu treacă granițele ei.

Față cu costisitoarea, din toate punctele de vedere constatare că primarul nostru șade la 5 zile o singură zi în orașul, care i-a asigurat pline zilnică — dacă un și mai mult — simțim într'un mod pronunțat lipsa unei legi, care să pună capăt absențelor acestai slujbuș dela postul său.

Dar dacă nu există un text de lege,

nu se găsește în schimb nițel bun cîm, care să-l întîlcască?

D. I. Ionescu, care, în cauza rîcoșului ce a construit d. Nicolăescu în piața In-dependenței, a primit dela Prefectură a-dresă, al cărui coprius am dat în nu-mărul trecut, i r dela Ministerul de la țere, unde e apelat d. Nicolăescu, ați bobirnac a căutat să-și ia revanșă.

Din lista comercianților alegători și eligibili la Camera de Comerț din loca-litate, a omis pe d. Nicolăescu.

Accasta, frunțat între frunțaii comer-țului din localitate era natural să nu controleze lista și să nu observe ast-fel că a fost omis, așa că scăpînd termenul de apel, rămîne anul acesta nelăscris.

Micimea pigrosului din frunța comu-nei nu justifică această micime de suflet!

Ne permitem a întreba pe d. Primar dacă n'ar fi bine să comunique și contri-buabililor comunei Constanța numele re-porterului, dela ziarul Turu, care a fă-cut samsaricul la afacerea iluminatului și a tramvaiului cu societatea electrică?

Accasta cu altt mai ales, cu cît acest comision a scîpat pe reporterul înche-țiune de sarcină, după propria e xpre-sia a acestuia, luîndu-și cota-parte la o sumă de peste 50 mii lei. Restul a intrat în site buzunare!

Dacă d. Bănescu nu dispune de timp, îl putem face noi acest serviciu. Și i-l vom face.

Proprietățile imobiliare

din bilciul Medgidia

Act de proprietate

Sultan
Abdul Aziz
bin Mahmut
Chan

Tapie
Act de po-
sesiune

Locul
Statului

Prin decret imperial, cauza dresării acestui act este: După cum se înve-derează prin tabloul de dovezi, cu data și numărul notat mai jos, prînit la arhiva imperia, un loc de prăvălie în lungime de cinci-spre-zece arșin (coți) și 18 degete, adică în total 118 arșin pătrați, situat în Panairul Ca-rasii, țirgul Brașovenilor, din Medgidia, jud. Constanța, cu prăvălia po-sesorului acestui act, cu cale și cu loc desert, care loc fiind liber s'a pus la licitație publică și s'a adjudecat imediat asupra lui Tănase Hristo, pe preț de 2655 lei.

Și neafîindu-se alt amator spre a oferi mai mult s'a cedat numitului cu condițiunea de a da cîte 6 jumătate lei țara dijuri pe sic-care un către funcționarul respectiv și s'a liberat menționatului prezentul act spre a ști că i s'a dat voia legală.

9 Seral 1281 (Oct. 1864)

Data registriului 1	L. S. Biroul arhivei imper.	No. actului 96
---------------------------	--------------------------------	----------------------

Pentru exactă traducțiune după o-riginalul turcesc se atestă.

Constanța 1881 Iulie 29

Translator (ss) C. Petrescu.

Pentru că a fost discuțiune în ju-rul proprietății terenelor, ce diferite persoane ocupă în panairul dela Med-gidia, am găsit foarte necesar și ni-merit a da traducțiunea actului de mai sus care aparține numitului Tănase Hristo.

Sublietarea făcută de noi arată a-devărata speța a proprietății de acolo și în numărul viitor vom discuta pe larg chestiunea.

Ah! Mină lopătare...

Pe marea prinsă'n vraja lunet
Ah! mină... mină lopătare.
Să pot să plîng uitat de lume.
Perdut pe valuri călătoare.
Ah! mină lopătare

Să mă gîndesc la ochii draget
Privind la cerul plin de stele.
... De cîte ori în nopți ferice
Pe ei i-am semuit cu ele.
Ah! ochii draget mele!

Și-apoi să lași vîslitu-o clipă,
Să-mi cînti un cîntec plin de jale.
Să se'nfioare unda tristă,
Să plîngă raza lunii pale
Cu-atîta îndurerare!

Să rătăcim... ală... mină iute
Să uit... să plîng fără nețcare;
... Iar mină cînd ziua se va naște
Seufundă-mă... Nu vreau scăpare.
Ah! mină lopătare!

D. Ionescu-Morel.

BANDITISMELE GRĂNICERILOR

La reclamațiunea ce am trimis din partea
mai multor locuitori de pe frontiera din spre
Bulgaria, le-am redactat următoarea reclama-
țiune, care, scumpă rădă de sute de semnatari de
Români, Bulgari și Turci, a fost înaintată Mi-
nisterului de Război. În numele viitor vom
veni cu comentarii și campania noastră nu va
fierea plină ca nu se va face deplină lămură.

Subsemnatii, locuitori în diferite sate
de pe frontiera din spre Bulgaria, su-
punem respectuos cunoștinței Domniei
Voastre următoarele:

Știut e, ca de paza și ordinea de la
o frontieră acest „plămîn” al ori-cărei
țări — depinde, într-o bună parte buna
stare și rînduiala din năuntru ei, și,
fără îndoială, atunci cînd Statul nostru
și-a impus scumpele sacrificii de a în-
toci pentru frontiere un corp special
ales și bine întreținut, a avut în ve-
dere acest sănătos principiu.

Nimeni n'a putut saluta cu o ade-
vărată satisfacțiune înființarea acestor
paznici al bunurilor și demnității noas-
tre, mai mult de cît noi, cari din cauza
unui teren impropriu pentru pază — și,
poate, din cauza unui serviciu indol-
ent — eram cu viața și avutul nostru
în tot momentul expuși la bunul plac
și selbăticia bandelor de peste graniță
pe care o treceau cu mîinile în gol-
duri și cu zurgălăi la cal.

Și rîul acesta era atît de supărat,
în cît noi, locuitorii mărginași, despăr-
țiți prin origine, limbă și aspirațiuni
în fața unei nevoi rigurose simțite ul-
tam ori-ce disenteimente de rasă și ori-ce
rivalități de interese.

Dar iată, că azi locul bandelor de
tilhari steini, întru cît-va împuținate,
vine să-l ia elementele specialului și
costisitorului nostru corp de grăniceri.

Fără să mai pomenim de micile fur-
turi (ot. rimători și păsări), care au
devenit atît de frecvente, în cît am
inceput să ne deprindem cu ideea, că
ele constituie un tribut pe care trebuie
să-l dăm acestor veghe demne de în-
crederea și considerațiunea ce li s-a
dat, dar astăzi nici vitele mari nu ne
mai sunt cruțate și mai ales în ultimul
timp, la fie-care două-trei nopți, cîte o
vită sau două sunt luate din oboarele
noastre.

Și la protestările noastre nu suntem
numai noi, simpli contribuabili al Sta-
tului — supuși la tot felul de maltra-
tări și neajunsuri, dar chiar reprezin-
tanții autorității noastre comunale sunt
bătuți măr și legați cobză.

În fața acestor dureroase și tot o
dată îngrijitoare stări de lucruri, sub-
semnații amenințați în viața și avutul
nostru supunem cazul cunoștinței D-v.,
și cerem o riguroasă anchetă la fața
locului, cînd vom expune fie-care în
detalii reclamațiunea noastră — spațiul
unei petițiuni fiind absolut neîndestu-
lător pentru a înșira o mică parte
e-iar din cele ce îndurăm.

Chestiunea credem e foarte seri-
oasă, ca să nu ne îndoim asupra sa-
tisfacțiunii la care avem tot dreptul
să ne așteptăm.

INFORMATIUNI

M. Sa Regele restabilindu-se com-
plect, în curând va începe a primi în
audiență.

În vederea științei ce a cerut Ministe-
rul cu privire la economiă de vite pentru
rezolvirea chestiunii cu loturile sective
Administrația domeniilor din localitate
a însărcinat un funcționar, care trecînd
de la comuna la comună, va forma ta-
blouri cu datele cerute.

D. Rimnicean, administrator al do-
meniilor, ne-a asigurat că Ministerul e
decis să rezolve iarăși această chestiunea
și printr-o lege să pună pentru totdeauna
capăt arbitrarului și nedreptăților din
trecut.

Cum chestiunea comportă mare interes,
pentru numărul viitor o vom discuta pe
larg.

Luni 5 decembrie a. c. seara a avut
loc în salonul „Elpis” balul dat de
societatea de ajutor și bine-facere a
meseriașilor din localitate, sub patro-
nagiul unui comitet de doamne și
domni. Balul a fost însoțit de tombolă
la care șansa a fost grațios împărțită
de doamnele Vărnay, Georgescu, Ne-
dovițeanu și Săvescu. Între cele lalte
distracții au mai fost bătae de con-
fete, serpentine, flori și cărți ilustrate.
Poșta în salon a dat rezultatul ei la
ora-12, cînd după numărul ilustratelor
adresate, regina balului a fost procla-
mată Doamna Ecaterina Tapu, soția
d. Hristian N. Tapu, președintele so-
cietății.

În asistența prea numeroasă remarc
pe d. Scarlat Vărnay cu D-na. d-nul
Georgescu Chr. cu doamna; Nedovi-
ceanu, Săvescu, Tapu, Marcato, Oră-
nescu, Nichiteanu, Apostol, Demetrescu
etc. etc.

Balul s'a terminat la orele 4 dimi-
neață. Impresiunea a fost din cele mai
frumoase ca și rezultatul material care
trece de 1000 lei.

*Rugăm cu insistență pe aceia,
cărora de aproape nouă luni le
servim ziarul să facă față ne-
însemnatului cost al abonamen-
tului, la prezintarea incasato-
rului nostru, d. Nicolae Zarcu-
zone. Îndreptăm mai ales rugă-
mintea noastră proprietarilor
rurali, în al căror serviciu, cum
spuneam și în numărul trecut,
n'am pus numai scrisul*

*Imediat ce abonamentele vor
fi strinse, va avea loc tragerea
la sorți a premiilor, care constau:*

- Premiul I, O sută lei în numerar,*
- „ II, O frumoasă pendulă
de perete*

Pentru postul de Subprefect al plășii
Medjidie, rămas vacant în urma de-
misiunii d-lui Cimbru, sunt mai mulți
candidați, fie-care susținuți de prote-
ctorii puternici; ast-fel candidatura
d-lui Bucureanu, un om îmbătrînit în
administrație, un funcționar integru
și priceput, pare a nu avea reușită.

Cu toată ordonanța dată către an-
treprenorii diferitelor loca-uri din oraș,
totuși ei continuă vechile abuzuri.

Mai ales în cafenelele — șantane din
partea de sus a orașului, nu e afișat
un tarif de consumațiuni și consuma-
torii sunt taxați după chip, înbrăcă-
minte și mai ales starea minții. În
special după o raită ce am dat alaltă-
seară, ne-am lovit de acest lucru la
cafeneaua „Smolenski”.

Atragem atenția d-lui Șef al poliției
locale.

*Comisarul C. Ianculescu, în
urma unui consimțimint reci-
proc cu comisarul portului din
localitate, d. Aurel Ștefănescu,
revine în orașul nostru.*

*Lipsa d-sale în timpul celor
cîteva luni cît a stat la București,
a fost simțită și de serviciu și
mai ales de oraș.*

Conform dispozițiilor regulamentare
în vigoare soldații din trupa teritorială
a cavaleriei călărăși și roșieri cu schim-
bul), după terminarea serviciului de 4
ani sub drapel, sunt obligați a păstra

caii ce au avut încă un an, după expi-
rarea cărui se eliberează călărășilor cer-
tificate prin cari li se dă voie a dispune
de cail așa după cum vor voi.

Se aduce dar aceasta la cunoștin-
țutulor spre a fi în cunoștință și a nu
cumpăra cai de la călărăși concediați
decît numai de la acei ce vor avea cer-
tificatele de voie, eliberat de comandantul
regimentului, care certificate se va preda
de vânzător od tă cu biletele de vânzare.

În urma cererii adresată de semi-
narul musulman din Medjidia, mini-
sterul instrucțiunii publice a învîin-
țat să se creeze la anul o secție su-
perioară pe lângă acest seminar.

Pe lângă liceul „Principele Carol” din
Tulcea, s'a creat un internat, care a în-
ceput a funcționa pe ziua de 1 decem-
brie a. c.

Consiliul județului Tulcea e convo-
cat spre a decide asupra fondurilor
necesare construirii liniei Tulcea-Med-
jidia.

Magazinul de „mode și confecțiuni”
Lenny Davidescu din Constanța, piața
Independenței, e cel mai asortat și mai
moderat în prețuri din acest oraș.

Diminică se inaugurează noul local de
berărie „Gambrius” de pe str. Pescari,
sub direcțiunea cunoscutului restaurator
D. Constantinescu.

Atragem atențiunea cititorilor asu-
pra anunțului Marelui hotel Metropol
de pe pag. IV.

Vizităm marca expozițiunii a maga-
zinului de „cașornicării și bijuterii”
Sapira.

Parfumerii bune numai la coaforul
Hrista Eitimiade găsiți.

MINCIUNI ALBE

— Traducere după Charles Foley

Julietta, tatălul său.

Scumpul meu tată — tusei eri cît se
poate de simțitoare la imputările, ce mi
făceai. Eram gata să plec, cu Miss Har-
riet, guvernanta mea și micul meu „cote”
Paul la vechea d-tale casă din Cher-
bourg unde mătușa trebuia să ne aștepte.
Cu toată interzierea d-tale îmi acoperi-
sem un ușor obrazul cu pudră de orez. Și
ai băgat de seamă cînd m-ai sărutat de
plecare. Lustră pe neașteptate, la obser-
vația d-tale răstită am tăgăduit cu stân-
găcie și nebumeste.

Nu m'ai cruțat de dojana, ce mi se
cuvenea. Vorbele d-tale aspre m-au mi-
ecat adine și m-ai părăsit poruncindu-mi
că, „ce o fi, să spun tot-deuna ade-
vărul”. Nu puteam să mă desvinovățesc
de o greșeală în care m-ai prins — dar
după ce mă gîndii și-am obiectat, că
nu e bine să spuți totdeauna adevărul —
că adevărul supără, că din adevăr se
naște ura și că:

Adevărul e ca o măciucă

Care zdrobește și ucide.

Adevărul este unicul singur îmi răs-
puneși. Nu trebuie să stai la tocmeală
cu el și în ori ce ocazie să spuți sincer
și cu curaj ceea ce gîndești.

Desolată că te-am mîhnit, dragă tată,
crezul că n'aș putea mai bine să mă mîr-
turisesc căința și respectul meu de cît
conformîndu-mă orbește staturilor d-tale.

Iată cum, din prima zi le-am pus în
practică:

Ne urcasem în vagon, guvernanta,
Paul și cu mine, cînd un funcționar veni
să ne controleze biletele. După indica-
țiile d-tale nu luasem de cît jumătate
loc pentru Paul.

Acest copil trebuie să plătească lo-
cul întreg remarcă funcționarul; are ne-
grișit, mai mult de șapte ani!

Miss Harriet mormăi ceva neînțeleș
Dojana d-tale îmi era prea proaspătă
în minte ca să stau pe gînduri o clipă.

Are 8 ani D-le — spusei sincer.

— Atunci e un adăuș de 9 lei 50.
Noi piătiram și trenul piecă. Inter-
venția mea supără pe guvernantă și nu
știu cum din vorbă în vorbă ea ajunse
să-mi spuie că noi în familie n-o prețuim
cît merită.

De alt-fel n-ai să tăgădnești am
anz't pe D-l tata! D-tale spunînd de mine:
Harriet asta e neîndemînată.

Ast-fel provocată crezul de cavi-
nță să restabilesc adevărul.

— Vă înșelați Miss Harriet, tata a cis
că ești leneză.

Ah! Era mai rău încă. Atunci știu
ce-zil rîmnoș de făcut.

*Spital în numărul viitor.

CARNETUL UNUI POSAC

O scrisoare de protestare

Primese din partea Doamnei Manda, arhicu-
noscută cititorilor noștri, o scrisoare de pro-
testare, căreia li dăm cea mai largă publicitate.

Să trăiți, cunoașute.

Astăzi, cînd femeia a dat dovezi de
apținutii desăvirșite și emanciparea
ei a intrat în penultima fază, chiar în
țara noastră; astăzi, cînd se agită
chestiunea improprietății Românilor
din Constanța în cartierul *Tigania*,
subsemnata, negustoreasă cu firma
declarată și Româncă chiar *raginită*,
socotesc o crimă faptul, că am fost tre-
cută cu vederea, cînd s'au lansat li-
stole de subscripție și nu mi s'a în-
credințat și mie una, că să-mi înscriu
tot neamul!

Cum adică? Dacă din peste trei sute
bărbați, cîți am schimbat pînă acum,
n'am găsit unul tare în procedură...
comercială, ca să mi conducă afacerile
să rămîn fără pămînt pentru casă?

Dacă delegații, al căror nume l-am
văzut în numărul trecut al ziarului
D-vs., nu s'au gîndit la sora lor de
viață și suferință, era de datoriu Pri-
măriei, nade unul a *tras profite de
pe urma serului frumos*, ca să nu mă
neglijeze.

Și vă mărturisesc, că dacă nu mi se
dă satisfacție, am de gînd s'o iați pe
figănește și să-l arăt cit datorează se-
xului, pe care azi îl calcă... în picioare.

(SS) MANDA

Amenințarea Doamnei Manda e prea seri-
oasă, ca să nu căutăm a-i lua un interviu,
pentru un număr viitor.

Saroglu

POȘTA REDACȚIEI

D-rei *Alexandrina Gheorghiu*, invă-
țătoare, *Girliciu* — Ați pretextat inca-
satorului nostru, că n'ați fi primit pînă
acum *nicî un număr* din ziarul nostru,
pe cînd noi știm, că le-am trimis toate
regulat.

Că serviciul poștal rural se face mi-
zerabil de prost, e lucru nețăgăduit. Ca
să nu fi primit nici un număr însă e b-
solut imposibil!

Regretăm, că nu ați asistat la conte-
rinț d-lui Rădulescu-Motru, ținută acum
cîte-va zile la Cercul femeilor române
din București și care trata despre *Psi-
hologia minciunii*.

D-lui *Primar* al comunei *Sarai*. — D.
Ilie D. Pușcașin pretinde că nu a pri-
mit nici un număr al ziarului nostru.
Cu dreptul, ce mi-l dătașul că atît ti-
parul cît mai ales *expediția* costă pa-
rale, vă rog să bine-voiiți a-mi răspunde:
*Ce s'au făcut cele 32 de numere ex-
pediate numitului domn?*

Așteptăm.

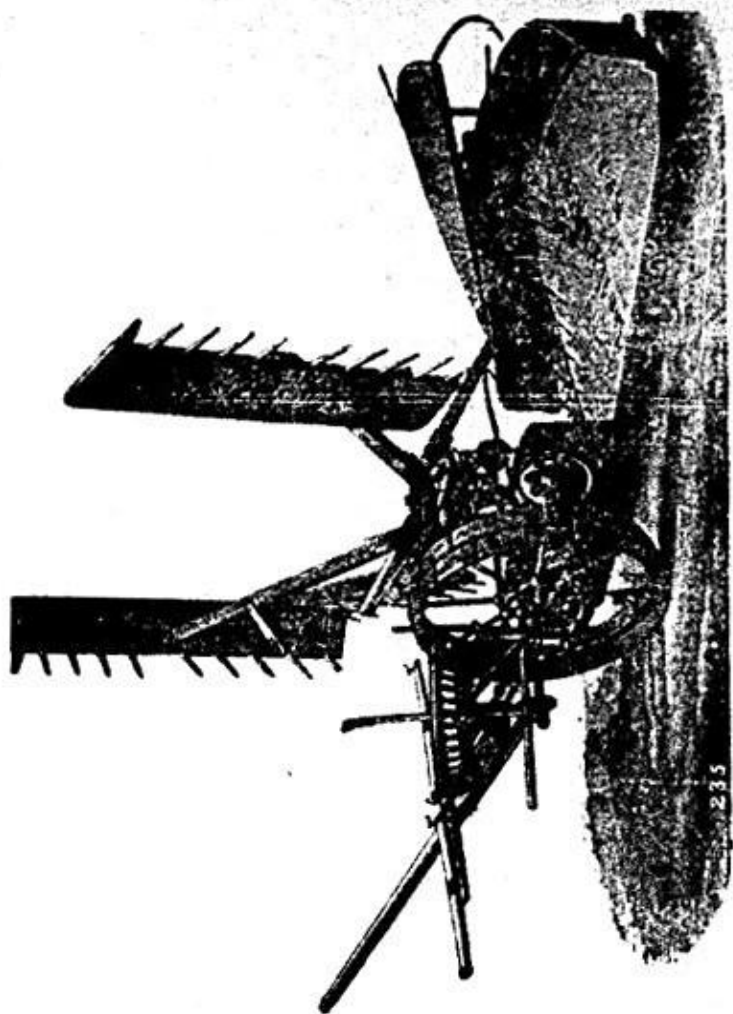
D-lor *Secretari*. De multe ori, afir-
mațiunea unora dintre aceia, cărora le
punem în serviciu toată energia și munca
noastră, pentru a se eschiva de plătă,
pret-xtează că n'ar fi primit ziarul;
de cele mai multe ori însă, ziarele,
după ce sunt citite de aceia cari stau
prin Primărie, se uită ca să se mai ducă
la destinație.

Incasatorul nostru, care umblă acum
din comună în comună și putea face
constatarea într-un fel sau într-altul. Și
cînd vom dovedi că cine-va își permite
să-și bată joc de banul și munca noas-
tră, vom fi neînduplecați.

D-lui *Ion Bindea*, secretar, *Torto-
man*. — După ce-ai primit opt luni zia-
rul și după ce atînci cînd am venit per-
sonal la Tortoman, d. Primar îmi pro-
mite, că atînci cînd veți lua leafa, îmi
veți trimite abonamentele. Îmi refuză
astăzi ziarul?

Să-ți fie rușine!
Vom și să căpătăm satisfacțiune.

Tot felul de Mașini Agricole
 RENUMITELE MASINI DE SECERAT „ALBION“
 Sezon 1905, Perfectionat.

George I. Rignall

Str. Mercur No. 1. - CONSTANȚA - Str. Mercur No. 1.

TOT FELUL DE REZERVĂ pentru Secerătoare de ori-ce sistem
 Atelier de Reparațiuni cu Abur

**DROGUERIA MEDICINALA
 ALEX. I. HELDENBUSCH
 CONSTANȚA**

Strada CAROL (Sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:
 Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile
 cele mai bune din străinătate, apă de Colonie streină, apă de
 Colonie cu kilogramu; articole de toaletă, Pudre, Paste de
 dinți, Perii de dinți, Săpunuri medicale străine și indigene, Să-
 punuri de toaletă străine calitățile cele mai alese; articole de
 cauciuc, irigătoare, articole de bae; mare varietate de esențe
 de parfumuri franceze cu gramu mirosurile cele mai moderne;
 articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de
 Pește proaspătă albă cea mai bună calitate: Vasilina, Benzina,
 Glicerina, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic
 pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate
 culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Termometro de
 bae și maximale, lacuri, vopsea pentru dușumele, ceară pentru
 parchet etc. etc

Toate cu prețurile cele mai reduse, devzia mea fiind a vinde
 estin pentru a vinde mult.

Cremă de Dinți Anatherin. — D-r POPP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afară
 d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea intectări ale organismului chiar
 en stăruț mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au
 dinți stricați, între care sunt mulți al căror dinți seamănă cu niște ruine,
 gingiile umflăte și lesne sângerânde sau acoperite cu fistule, din care ese o
 materie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru în gene-
 ral produs fie prin necurătenia dinților fie prin întrebuințarea de dentitice
 improprie. După opinia celebrităților medicale Pastele de dinți cari conțin
 acizi sau baze și care în general fac spumă abundantă, provoacă distrugerea
 smalțului dinților care e începutul stricărei lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit
 că crema de dinți Anatherin D'r Popp în tuburi, e o preparație cu total
 neutră, curăță și întreține dinții fără a ataca preservindul contra infecțiunii.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

ANUNCIU

Subsemnatul Hristu D. Eftimiadi, vechiu coafor, fost în Piața In-
 dependentei, am onoare a face cunoscut Onor. public și clientelei mele
 că am aranjat:

Un elegant salon de Ras-Tons și Fresat

Sub firma: HIGH-LIFE

În str. Carol No. 21 Constanța - fosta Farmacie Berbezeanu

HRISTU EFTIMIADI coafor

Bandage pentru mustăți cea mai fină calitate

Pentru vopșirea părului și a barbetei în diferite nuanțe: Ne-
 gră, Brun, Châten, Blond (Deseșis), Blond (Rogent)
 etc. a profesorului G. DONNET din Paris

Flacără Invariantă & Progresivă „L'HOVALINE“

PARFUMERII din cea mai fină calitate în costul fabricicii

Renumita apă de cap BAY-RUM

„LA OVIDIU“

Piața Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHTS

Nou magazin cu Colentate, Delicatese și Comestibile
 (Fost P. ASTRAS)

- Băuturi spirtoase străine indigene
- MARE DEPOU DE VINURI
- Specialitate în vin-de-lemnuri Franceze și Grecești
- Diferite articole coloniale orientale
- APERITIVE - PROFANDE
- Prețuri mai estin ca ori unde
- Serviciul prompt și foarte conștiincios
- Târguile se expediază la Domiciliu

ATRAGATOR

este un obraz plăcut, curat trandafi-
 riu, cu aspect tânăr și proaspăt, o pie-
 liță catifelată albă și un toint celatant
 Toate acestea se obțin într-un mod
 sigur prin întrebuințarea zilnică a re-
 numitului

Săpun de Lapte de Crin

Marca fabricii un «Cal de Lemn»
 a lui Bergmann & Co. Madebu: -Drasda
 Prețul Lei 1-50 Bucata
 Depozit la: L. & I. Lazarides și la
 Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch
 Constanța.

Marele Hotel „Metropol“

Str. ELENA No. 10, lângă OVIDIU

Intrat exclusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și
 inzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracotă — SOBE
 CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALI-
 TATE — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce
 timp din zi sau noapte.

Urmele vechel administrațiuni «Gherachi» sunt șterse cu
 desăvirșire.
 Se dau camere și cu luna.
 Prețuri modeste.

Spectacole, Serbări

11 corent. Reprézintăție extraor-
 dinară dată de Ermete Novelli, cu
 piesa «Atleuia» în sala Elpis.
 26 corent. Bal la Anadalchiof în
 folosul bisericel.

De vânzare

case și tere-
 nuri la Te-
 kirghiol.
 A se adresa Direcției ziaru-
 lui.

De vânzare

o pereche de
 case, cumal mul-
 te încăperi și curte mare, pe strada
 Carol, în fața grădinel publice,
 Ori-ce referințe Direcțiunii ziaru-
 lui

Virgil Mormoceanu

AVOCAT
 Strada Traian No. 27 — Constanța.